

COMMUNITY climate coaches

Kylien/yhteisöjen ilmastovalmentajien osaamis- ja oppimispolut

Ilmastovalmentajien osaamis- ja oppimispolkuoppaan tarkoituksena on määritellä ja edistää **valmentajien** roolia ja kutsumusta ilmastotoimien vauhdittamiseksi, laajentamiseksi ja nopeuttamiseksi. CCC osaamis- ja oppimispolkuopasta käytetään usein yhdessä työkalupakissa esitettyjen työkalujen kanssa. Tavoitteena on tarjota ihmisille, erityisesti **tiimeille, verkostoille ja organisaatioille** käyttökelpoinen opas, joka tukee valmennus- ja luotsaustyötä, Erityisesti tavoitteena on:

- Kartoittaa ja tunnistaa (ymmärtää) a) olemassa oleva osaaminen, b) puutteet c) oppimispolut luotsille, yhteisön ilmastotoimille ja työtiimillenne;
- Suunnitella, miten käyttää ja kehittää **niitä taitoja**, joita työssä tarvitaan (taidot, tieto, asenteet, kokemus jne.).
- Ymmärtää ja suunnitella, miten oppimispolut kehittävät taitojasi ajan myötä tavoitteena toimia entistä tehokkaammin ilmastoasioissa paikallisyhteisöissä ja alueilla positiivisten muutosten aikaansaamiseksi.

Näin ilmastovalmentajat ja -toimijat voivat palvella kyliä, paikkoja ja alueita positiivisessa, elvyttävässä ja uudistavassa ilmastotyössä. Nämä taidot tukevat luotsia/valmentajaa alla esitetyn viisivaiheisen polun toteuttamisessa - usein yhteistyössä valmennustiimin tai työryhmän kanssa:

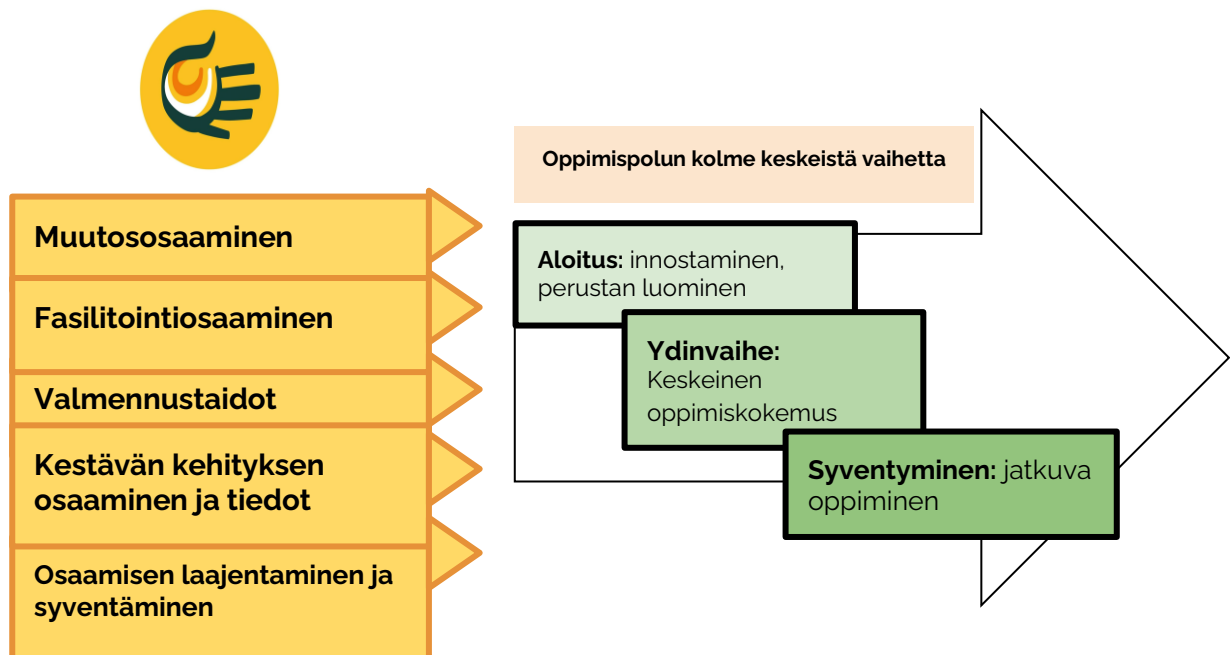
- **Vaihe 1:** tuetaan yhteisölähtöisen prosessin käynnistämistä
- **Vaihe 2:** Prosessi tuottaa ilmastosuunnitelman (toiminnallinen) tai resilienssisuunnitelman, jotka myös pannaan täytäntöön.
- **Vaihe 3:** Suunnitelmissa määritellään älykkäät tavoitteet, toimenpiteet ja tärkeimmät oppimispolut.
- **Vaihe 4:** Nämä oppimispolut mahdollistavat sen, että yksilölliset- ja ryhmätaidot kehittyvät kylässä/yhteisössä ajan myötä...

- **Vaihe 5:** Osaamisen kasvu mahdollistaa tavoitteiden saavuttamisen sekä resilienssin, sopeutumisen ja vähähiilisen elämäntavan lisääntymisen.

Tiettyjen taitojen merkitys vaihtelee ilmastotyön kontekstin ja tilanteen mukaan. Varhaisemmissa vaiheissa korostuvat hyvin voimakkaasti fasilitointi-, sitouttamis- ja viestintätaidot. Kun yhteisö on päättänyt tavoitteistaan ja siirrytään toteutusvaiheeseen valmennus-, luotsaus- ja koulutustaidot nousevat vahvemmin esille.

Valmentajien/luotsien viisi pääosaamisaluetta ja oppimispolkua

Kaikki viisi osaamisaluetta ovat tärkeitä sen varmistamiseksi, että valmentajat voivat kunnolla tukea kyliä ja yhteisöjä niiden ilmasto- ja resilienssitavoitteiden määrittämisessä ja saavuttamisessa. Hyvä viestintäosaaminen ja ihmissuhdetaidot koskevat kaikkia vaiheita ja polkuja. Oman työn ja osaamisen reflektointi/arviointi on yhtä tärkeää kylän aktivoimisessa ja toimien fasilitoinnissa kuin itse valmennustyössä. Näiden erottaminen toisistaan on kuitenkin tärkeää, koska fasilitoinnissa ja valmennuksessa käytettävät käytännöt, menetelmät ja työkalut ovat erilaisia. Molempia tarvitaan, mutta eri tilanteissa. Osaamisalueet on esitetty alla:

Oppimispoluissa käsitellään viittä osaamisaluetta ja vastataan Ilmastovalmentajan ja hänen ilmastotyöryhmän/tiimin sekä yleisellä tasolla valmennuksen kohteena olevien kylien/yhteisöjen tai organisaatioiden tarpeista.

Jatkuvan oppimisen viisi osa-aluetta ja osaamisen lisääminen eivät sulje toisiaan pois. Ne voivat elää rinnakkain tai edetä vaiheittain.

Monet fasilitoinnin ja valmennuksen taidot ovat yhteisiä tai täydentävät toisiaan. Yksinkertaistaen oppimispolulla on kolme keskeistä vaihetta, jossa osaaminen kehittyy ja kasvaa.

Ensimmäiseen ns. aloitusvaiheeseen kuuluu hyvin todennäköisesti lyhyt koulutus, jossa käydään läpi yleisimmät "miksi? mitä? ja miten?" -kysymykset, jotka liittyvät kylän/yhteisön ilmastovalmentajan koulutukseen. Ydinvaiheessa koulutus auttaa *ymmärtämään ja kehittämään **valmennusammattilaisen osaamista***. Syventävässä vaiheessa on paljon itseohjautuvaa hankkeissa ja työssä tapahtuvaa oppimista.

Oppiminen tapahtuu siis pitkäjänteisesti (esim. vuoden tai kauemmin) työn, hankkeen tai toiminnan aikana.

Samalla CCC:n oppimispolku on myös ilmastotoimien polku.

Oppimismatka: kymmenen ilmastovalmennusprosessia

Ilmastoluotsausprosessit, joissa olet mukana muodostaa pääosan oppimismatkasta. Jo kymmenen toteutettua valmennusta kylä/yhteisöjen/paikkojen kanssa pitäisi riittää saavuttamaan riittävä osaaminen ja prosessihallinta valmennuskokonaisuuksien läpiviemiseksi. Harjoittelu ja jatkuva itsearviointi kehittää työtäsi. Tarkoituksena on:

- Kehittää osaamisen laajuutta ja laatua erilaisissa yhteyksissä.
- Kartuttaa kokemusta CCC:n kuuden vaiheen ja muiden työkalujen käytöstä

Alla yhteenveto osaamistaidoista ja oppimispoluista:

CCC Polku 1: Muutoksen mahdollistaminen

Nämä taidot mahdollistavat syvemmän muutoksen / uudistamisen. Muutoksella tarkoitetaan tässä yhteydessä järjestelmän, tilanteen, kylän/yhteisön/paikan tai henkilön perustavanlaatuisempaa ja pysyvämpää muutosta. Ihmiseen ja ihmisiin liittyvät taidot ovat tärkeitä. Myös valmentajan kyky oppia, ottaa vastaan palautetta ja kehittää käytäntöjä ovat tärkeitä muutoksenhallinnassa.

CCC-polku 2: Viestintä-, sitouttamis- ja fasilitointiosaaminen (ihmisiin liittyvä osaaminen).

Näiden olennaisten taitojen avulla voidaan käynnistää, ylläpitää ja kehittää mielekästä ja luovaa yhteisöllistä sitoutumista prosessiin. Mitään ennalta laadittua asialistaa ei pidä olla, vaan yhteisön/kylän yksilöiden ja ryhmien tarpeet, intressit, prioriteetit ja mahdollisuudet pitää olla lähtökohtana fasilitointi- ja sitouttamisprosesseissa. Näitä "ihmiläheisiä taitoja" käytetään sellaisten prosessien käynnistämiseen ja kehittämiseen, jotka edistävät ja mahdollistavat yksilöiden, ryhmien ja koko yhteisön muutoksen.

CCC-polku 3: Valmennusosaaminen

Jos yksilöillä, kotitalouksilla, ryhmillä ja organisaatioilla on haastavia ilmasto/resilienssi-tavoitteita, valmennustaidot (ekologiset taidot ja yleinen kokemus) auttavat

saavuttamaan tehokkaasti tavoitteet. Valmennusvalmiudet auttavat ihmisiä, ryhmiä ja kyliä/yhteisöjä muuttamaan ja etenemään heidän haluamallaan tavalla. Valmennuksella voidaan myös lisätä tietoisuutta ongelmista, vaihtoehdoista eri konteksteissa ja voimaannuttaa tehtyjä valintoja. Hyvä valmentaja osaa vapauttaa toimijoiden potentiaalin ja osaamisen tavoitteiden saavuttamiseksi. Valmennuksessa on enemmänkin kyse oppimisesta, ei niinkään kenenkään opettamisesta.

Lähde: mukautettu tekstistä <https://internationalcoachingcommunity.com/what-is-coaching/>

CCC-polku 4: Kestävä kehitys ja hiilidioksidipäästöjen vähentäminen

Kestävän kehityksen / kestävyuden taidot muodostavat yhdessä muiden taitojen kanssa osaamiskokonaisuuden, jota tarvitaan ilmastotoimien aktivoimiseen, tukemiseen ja lisäämiseen terveellisen, resilientin ja osallistavan kylän/yhteisön kehittämisessä. Ilmastovalmentajat tietävät, mitä osaamista ja taitoja itse kylissä ja yhteisössä tarvitaan sellaisten prosessien toteuttamiseen, jotka mahdollistavat uudistamisen, resilienssin sekä kestävä kehityksen. Taidot tukevat prosesseja, joissa osaaminen lisääntyy ajan myötä: esimerkiksi muuttamaan perinteistä maataloutta kestävämmiksi, monimuotoisemmiksi ja uudistaviksi viljelyjärjestelmiksi tai siirtymään matala-energiataloihin ja uusiutuviin energiajärjestelmiin. Energian hintaa voidaan saada alas ja turvallisuus paranee.

CCC-polku 5: Osaamisen laajentaminen ja syventäminen

Nämä valmennustaidot ovat erittäin tärkeitä, jotta voidaan laajentaa ja syventää ilmastotyötä ja -toimia sekä niiden positiivisia vaikutuksia. Näin saadaan uusia toimijoita täysipainoisesti mukaan toimintaan, toiminnan/toimijoiden tasoa voidaan kehittää ja tuloksia voidaan hyödyntää pidemmällä aikavälillä. Tämä osan kompetenssit eivät suoranaisesti liity tähän asiakirjaan.

Yksinkertaistettu ilmastoalentajan oppimispolku

HUOM. Alla olevat viisi polkua jakautuvat normaalisti suuremmalle yhteistyötimmille.

Aloitustaso: <ul style="list-style-type: none"> Johdatus kylien/yhteisön ilmastotoimiin -verkkokurssi Lue CCC käsikirja Kokeile CCC Toolkit & Good Practice Guide - työkalupakettia sekä hyvän käytännön opasta 	Perustaso (ydintaso) <ul style="list-style-type: none"> ilmastoalentaja koulutuksen suorittaminen CCC-käsikirjan käyttäminen ja siihen tutustuminen. Tutustu työkalupakettiin ja hyvien käytäntöjen oppaaseen sekä käytä niitä. 	Syventyminen <ul style="list-style-type: none"> Jatkuva ja aktiivinen osallistuminen CCC Community of Practice - yhteisöön CCC-käsikirjan jatkuva käyttö CCC-työkalupaketin ja hyvien käytäntöjen oppaan jatkuva käyttö.
Muutos-, sisäisen kehityksen- ja resilienssitaidot		
Aloitustaso muutokseen, sisäiseen kehitykseen ja resilienssiin liittyviin taitoihin.	Ydintaso muutokseen, sisäiseen kehitykseen ja resilienssiin liittyviin taitoihin.	Luotsin syventävä oppimismatka muutoksen, sisäisen kehityksensä ja resilienssin edistämiseksi.
Fasilitointi-, viestintä- ja yhteisön osallistamisvalmiudet		
Aloitustaso: fasilitointi, viestintä ja yhteisön osallistaminen	Fasilitoinnin, viestinnän ja yhteisön osallistamisen ydintaso	Syventävä oppimismatka fasilitoinnin, viestinnän ja yhteisön sitouttamisen alueilla.
Valmennusosaaminen		
Valmennusosaamisen aloitustaso	Valmennusosaamisen ydintaso	Valmennusosaamisen syventävä oppimismatka
Kestävän kehityksen ja hiilidioksidipäästöjen vähentämisen taitoja		
Aloitustaso: Kestävän kehityksen ja hiilidioksidipäästöjen vähentämisen taidot	Ydintaso: Kestävän kehityksen ja hiilidioksidipäästöjen vähentämisen taidot	Syventävä oppiminen: Kestävän kehityksen ja hiilidioksidipäästöjen vähentämisen taidot
Osaamisen lisääminen ja syventäminen		
Osaamisen lisäämisen ja syventämisen aloitustaso	Osaamisen lisäämisen ja syventämisen ydintaso	Syventävä oppimismatka osaamisen lisäämiseen ja syventämiseen.

CCC-konsortion kumppanit:

Yhteisön ilmastoalentajahanketta on kehitetty eurooppalaisten permakulttuuri-, ekokylä-, kylä-, siirtymäkaupunki- ja uusiutuvan suunnittelun verkostoissa toimivien kumppaneiden yhteenliittymän kautta.

Kumppaniorganisaatiot ovat:

- [ECOLISE](#), ilmastonmuutosta torjuvien yhteisöjen eurooppalainen verkosto - [Communities for Future](#) - Terveellisemmän, oikeudenmukaisemman ja kestävämmän maailman yhteistyöalusta.
- [Cultivate Living & Learning](#), Irlanti
- [Ekologisen oppimisen keskus](#), Luxemburg
- [Permakulttuuriyhdistys](#), Britannia
- [Resilience Earth](#), Katalonia, Espanja
- [FCiencias.ID](#), Lissabonin yliopisto
- [Suomen Kylät RY](#), Suomi
- [Hrvatska permakultura](#), Kroatia

Vuodesta 2021 lähtien hankkeen osapuolet ovat työskennelleet käytäntöyhteisönä (CoP) edistääkseen kylän/yhteisön ilmasto- ja ympäristövalmennusta uutena kutsumusammattina, jossa autetaan kansalaisia ja järjestöjä vastaamaan ekologiseen ja ilmastolliseen hätätilanteeseen paikka- ja yhteisölähtöisesti.

Jos haluat lisätietoja tai saada alan koulutusta, ota yhteyttä CCC-konsortion paikalliseen jäsenen.

Funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Euroopan komission tuki tälle strategiselle kumppanuudelle ei tarkoita, että se hyväksyisi tuotettuja tuloksia, jotka heijastavat ainoastaan konsortio-kumppaneiden näkemyksiä. Komissio ei ole vastuussa siitä, että niihin sisältyviä tietoja käytetään.